



Oddělení sledování stavu biodiverzity  
Kotlářská 51  
602 00 Brno  
ID DS: ngbdyqr  
tel.: 547 427 663, 608 263 537  
e-mail: vladana.prochazkova@nature.cz  
www.nature.cz

Obecní úřad Rašov

Rašov 50

679 23 LOMNICE

NAŠE ČÍSLO JEDNACÍ: 01238/JM/15

VYŘIZUJE: Procházková

DATUM: 20. 10. 2015

### Odborné stanovisko: Posouzení tří stromů v Rašově

Na základě Vaší žádosti ze dne 23. 9. 2015 byly dne 19. 10. 2015 posouzeny předmětné stromy.

#### **Buk lesní červený *Fagus sylvatica* 'Atropurpurea', rostoucí u obchodu**

##### Zjištěné skutečnosti:

výška: 17 m

obvod kmene: 155 cm

zdravotní stav dle 6-ti úroňové stupnice (0-5): **1**

fyzilogická vitalita dle 6-ti úroňové stupnice (0-5): **0**

vzdálenost nejbližších objektů: silnice - 1,1 m; asfaltový chodník - 50 cm

Buk vyrůstá na svahu mezi silnicí a asfaltovým chodníkem (obojí s obrubou), je rovný, bez náklonu. Na kmeni je ve výšce 60 cm zřetelná obvodová rýha: dle informací od místních obyvatel nejde o zarostlý provaz, řetěz či jiný obdobný předmět, ale stromek byl přibližně před 15 lety po celém obvodu kmene naříznutý. Jedná se o mladý strom, který se s defektem zjevně plně vypořádal a dnes má potenciál jednoho z nejvýznamnějších stromů obce. Hlavní větvení je s úžlabím tlakového typu, tedy potenciálně rizikové. Buk se vyznačuje pravidelnou korunou s hustým olistěním, bez barevných odchylek. Koruna zatím ještě nezasahuje nad střechu obchodu. Na stromě nebyly pozorovány známky výskytu chorob či škůdců, buk nenarušuje žádnou ze staveb.

##### Závěr:

Významný, zdravý strom je třeba na místě ponechat co nejdéle a rovněž náležitě o něho pečovat. I do budoucna je nezbytné na daném provozně frekventovaném místě zajistit bezpečnost v jeho blízkosti. Strom je třeba pravidelně kontrolovat v souvislosti s potenciálně rizikovým úžlabím hlavního větvení: je možné, že ve vyšším věku se ukáže nezbytné jištění pomocí vazeb.

#### **Lípa malolistá *Tilia cordata*, rostoucí SV od rybníka ve středu obce**

##### Zjištěné skutečnosti:

výška: 17 m

obvod kmene: 261 cm

zdravotní stav dle 6-ti úroňové stupnice (0-5): **4-5**

fyzilogická vitalita dle 6-ti úroňové stupnice (0-5): **2**

Lípa je významnou soliterou, vhodně dokreslující vesnický charakter veřejného prostranství centra obce. Dle informací rašovských občanů byla vysazena r. 1968. Prvky pro posezení u stromu svědčí o přitahování obyvatel do jeho blízkosti a rovněž zde předjímají nutnost zajištění bezpečnosti.

Strom roste rovně, bez náklonu. Pod korunou se nachází travino-bylinný porost a lavička, pod okraj koruny je umístěno další posezení. Kmen je opatřen dnes již zastaralou cedulkou s označením "Strom chráněný státem", což ukazuje na povědomí o značném významu lípy i v minulosti. Zkouška poklepem v dosažitelné části kmene ukazuje na výskyt vnitřní hniloby. Aktuálně se rozestupující tlakové větvení bylo v minulosti řešeno stažením řetězem (dle informací od Vás asi před 20 lety). Na úžlabí navazuje trhlina táhnoucí se až k zemi, výrazné rozevření pod úžlabím je délky přibližně 1,2 m. V koruně se nachází ještě několik dalších tlakových úžlabí větvení silnějších větví. Koruna je pravidelná, olistění rovnoměrné. Okrajem koruna zasahuje nad dům č.p. 8. Vyskytují se suché větve, včetně větví zavěšených.

#### Závěr:

Jedná se o významnou dominantu v kontextu celé obce, kterou je žádoucí na místě přes aktuálně havarijní stav podržet co nejdéle. Vysokou úroveň fyziologické vitality (v porovnání se zdravotním stavem - viz přiřazené stupně výše) připisujeme optimálním vláhovým podmínkám.

Opatření s instalací řetězu je sice laické, ale přesto je lze s jistotou označit za počín, díky kterému lípa stojí dodnes. V dolní části navrhujeme citlivou výměnu pevnou vazbou v podobě soudobých materiálů, včetně podkladnic, do koruny pak instalaci systému vazeb dynamických. Z koruny je pak třeba odstranit všechny nestabilní větve: nejen, že se zamezí jejich dalšímu odlamování a padání, ale zároveň tak dojde i k žádoucímu odlehčení namáhaného tlakového větvení. Teprve po těchto opatřeních doporučujeme přerušení řetězu, který ovšem nesmí být nijak ze zarostlých úseků násilně vyjímán. Navržené zásahy jsou náročné na vysokou odbornou způsobilost zvolené arboristické firmy.

### **Lípa malolistá *Tilia cordata*, rostoucí v oploceném areálu místního parku**

#### Zjištěné skutečnosti:

výška: 13,5 m

obvod kmene: 175 cm

zdravotní stav dle 6-ti úroňové stupnice (0-5): **5**

fyziologická vitalita dle 6-ti úroňové stupnice (0-5): **2**

Oplocený areál slouží k hromadným akcím, na místě jsou lavičky, občerstvení a další zařízení, svědčící o nárazově intenzivně využívaném prostoru, ve kterém je bezpečnost prioritou. Kromě lípy předmětné se zde nachází několik dalších dřevin.

Pod korunou lípy se nachází travino-bylinný porost, mobiliář, okrajově zpevněná betonová plocha. Na Z-straně báze kmene je patrný otvor vel. 30 x 15 cm, volný prostor (tedy bez kořenů) navazuje pod celou bází. Na straně východní se obdobný otvor utváří. Na obou stranách nad defekty vyrůstají plodnice dřevních hub. Silná kosterní větev I. řádu nasedá tlakovým, potenciálně rizikovým úžlabím.

#### Závěr:

Závažné poškození staticky natolik stěžejního místa, jako představuje báze kmene, předurčuje jisté selhání stromu v blízké době. Lípu jako havarijní doporučujeme co nejdříve odstranit.

Mgr. Petr Slavík

vedoucí oddělení sledování stavu biodiverzity